Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.
Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3

Poznań, dnia 15 maja 1935

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6.50 zł.
Numer pojedyńczy 1,— zł.

NR. 10 Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** ROK 14

Dnia 12 maja zmarł ś. p.

Józef Piłsudski

Pierwszy Marszałek i Wielki Budowniczy Polski.

Wobec tej ciężkiej straty dla Narodu łączy swój hołd przy trumnie Wielkiego Polaka

Przemysł Zachodniej Polski zorganizowany w Związku Fabrykantów w Poznaniu

---

Telegram Związku Fabrykantów do P. Premjera.

Pan Prezes Rady Ministrów

WARSZAWA

Przemysł zrzeszony w naszym Związku składa hołd pamięci Wielkiego Budowniczego Polski, Pierwszego Marszałka śp. Józefa Piłsudskiego.

Związek Fabrykantów Poznań.

Wpisanie się do księgi kondolencyjnej w Poznańskim Urzędzie Wojewódzkim.

Związek Fabrykantów złożył także hołd pamięci Marszałka śp. Józefa Piłsudskiego przez wpisanie się do wyłożonej w Poznańskim Urzędzie Wojewódzkim specjalnej księgi kondolencyjnej.

Ostateczne wyniki Targów Poznańskich.

Ostateczne wyniki Targów Poznańskich przedstawiają obraz niezwykle pocieszający, albowiem Polska nie widziała jeszcze Targów o tak wielkim rozmachu, gdzie tyle poważnych firm krajowych i zagranicznych wystąpiło na wysokim poziomie dekoracyjnym pokazu nie gubiąc zarazem handlowej celowości stoiska. Obroty targowe, aczkolwiek nierównomiernie rozdzielone, wykazały bardzo znaczne wzmożenie. Podczas gdy w roku zeszłym szacowano je na 28½ miljonów złotych, w roku bieżącym obroty wynosiły 42 miljony złotych. Obroty potargowe w ramach toczących się obecnie rozmów, o ile nie nastąpią nieprzewidziane trudności, mogą wykazać dalsze przeszło 50 miljonów. W Targach wzięły udział Anglja, Austrja, Brazylja, Czechosłowacja, Francja, Hiszpanja, Indje Brytyjskie, Italja, Jugosławja, Niemcy, Palestyna, Rumunja, Szwajcarja, Szwecja, Węgry oraz U. S. A. Udział tych państw wynosił 30,5%. Z Niemcami, Rumunją, Hiszpanją i Brazylją dokonywano transakcyj kompensacyjnych. Anglja poraz pierwszy pokazała samochody, które weszły po niższej cenie ze względu na nowo zawarty traktat handlowy. Ogółem sprzedano przeszło 80 samochodów. Większość państw obcych już obecnie umawia się o udział na przyszły rok, do tego stopnia wyniki targowe zachęciły je do powtórzenia udziału w Targach Poznańskich.

Udział Polski był bardzo poważny i w kilkunastu działach dał gremjalny przegląd najpoważniejszej polskiej produkcji. Za niewystarczający jednakże należy uznać udział przemysłu łódzkiego, bielskiego i białostockiego, aczkolwiek firmy, które w roku bieżącym udział wzięły, zapełniając całą jedną halę, są zadowolone. Wielkiem zainteresowaniem cieszyły się nowe działy na Targach, a to szczególnie dział wynalazków, w którym kilkanaście wynalazków zostało sfinansowanych. Będzie to ogromną zachętą dla udziału wynalazców w przyszz.ych Targach.

Dział przemysłu ludowego, reprezentujący po raz pierwszy na Targach w Polsce wszystkie okręgi produkcji przemysłu ludowego ze wszystkich rubieży Polski, cieszyły się nietylko dużą frekwencją, lecz również znacznemi obrotami. Przekroczono obroty zeszłoroczne trzykrotnie, przyczem nawiązano bardzo poważne kontakty na eksport do Niemiec i do Anglji. W związku z tem przemysł ludowy będzie reprezentowany na Targach Wrocławskich, gdzie w myśl układu kompensacyjnego ma zarezerwowany kontyngent próbny w wysokości 50.000 złotych. Dział rzemiosła znacznie poważniej obesłany niż w roku zeszłym, wykazał bardzo ciekawe postępy w produkcji rzemiosła polskiego, stając się pionierem eksportu rozmaitych drobnych artykułów. Największem zainteresowaniem zagranicy cieszyły się galanteryjne wyroby skórzane, kożuchy, rękawiczki oraz drobne wyroby metalowe. Interesowano się temi wyrobami zarówno ze Szwecji jak też i Niemiec, Anglji i Stanów Zjednoczonych — te ostatnie przeważnie przez eksporterów holenderskich. Również Brazylja interesowała się możliwościami większych dostaw.

Dział lotnictwa zadziwił swoich i obcych samowystarczalnością polskiego przemysłu lotniczego. Zwiedzający z zagranicy, Niemcy, Anglicy, Szwedzi, Holendrzy, Francuzi byli zdumieni osiągniętym poziomem polskiej produkcji. Dział ten będzie niewątpliwie miał wielkie znaczenie podniesienia renomy polskiego przemysłu lotniczego, przyczem otrzymano szereg zapytań co do cen na niektóre wyroby.

Pierwsze cztery dni targowe miały charakter kupiecki i poważny, właściwy prawdziwym targom. Wiele transakcyj dokonało się jednakże w ostatnim dniu, aczkolwiek na przeszkodzie stanął popularny charakter wystawowy ostatnich trzech dni targowych, w których tłumy zwabione piękną pogodą wiosenną i szeroką propagandą targową, ściągnęły do Poznania. Ilość osób, które zwiedziły Targi, oblicza się na około 200.000, przyczem specjalnie wiele przyjechało z Pomorza, z południowych województw, z Łodzi i Warszawy oraz ze Śląska. Wśród zwiedzających niezwykle licznie w tym roku było reprezentowane Wilno. Ogromny napływ gości w dwa święta 3 maja i w niedzielę 5 maja spowodował brak pokoi. Ilość łóżek jaką dysponowało Biuro Kwaterunkowe, wynosiła dwa razy więcej niż w roku zeszłym. Pomimo to ludzie czekali na zwrot kluczy pokoi opróżnionych, przyczem tworzyły się ogonki. Naogół jednakże organizacja dopisała, albowiem z pośród 624 punktów sprzedaży kart uczestnictwa w całej Polsce, zażalenia były skierowane jedynie pod adresem 4 punktów sprzedaży. Niektóre z nich w myśl instrukcji telegrafowały terminowo nawet w nocy o nadesłanie dalszych kart, z chwilą, gdy połowa posiadanych była wyczerpana. Ilość kupców z zagranicy wynosiła około 4000 osób.

Wyniki Targów tegorocznych wskazują, że są one pożytecznem narzędziem wymiany handlowej i nie mają w sobie znamion sztuczności; że wzrastają wówczas, gdy konjunktura się podnosi i gdy przypływ optymizmu, przedsiębiorczości i inicjatywy wzmaga tempo produkcji nowych artykułów. 1323 stoiska tegorocznych Targów pokazały swoim i obcym rzeczy nowe. Są one wynikiem rocznej pracy polskiego inżyniera i robotnika w walce przeciwko bezrobociu. Tegoroczne Targi Poznańskie wykazały, że one również w tej walce odgrywają niepoślednią rolę, albowiem na Targach dokonane transakcje mogłyby zatrudnić wszystkich bezrobotnych w Polsce na przeciąg 1½ miesiąca.

Skarbowość.

Ulgi w państwowym podatku od nieruchomości.

Wobec tego, że niektóre władze skarbowe podnoszą wątpliwości, czy obowiązuje nadal okólnik Min. Skarbu z dnia 2. 12. 1933 r. L. D. V. 49912/3/33 w sprawie ulg w podatku od nieruchomości ze względu na to, że w ordynacji podatkowej (z dn. 15. 3. 1934 r.) nie zostało powtórzone brzmienie art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 12. 3. 1928 r., na zasadzie którego wydany został powyższy okólnik — Min. Skarbu wyjaśniło, że wątpliwości te są nieuzasadnione, gdyż wobec jednolitego unormowania w § 1 art. 130 ordynacji dla wszystkich ustaw w podatkach bezpośrednich podstaw do umarzania podatków a mianowicie, że umorzenie może nastąpić „w gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na uwzględnienie przypadkach", zbędne było powtarzanie brzmienia wymienionego wyżej art. 4. Do gospodarczo zaś uzasadnionych przypadków należą wyszczególnione w powołanym wyżej art. 4 przypadki, „gdy ściągnięcie komornego od lokatora było rzeczą niemożebną". Wobec tego Min. Skarbu okólnikiem z dnia 25. 4. 1935 roku L. D. V. 4845/3/35 zarządziło, by izby skarbowe nadal załatwiały podania o ulgi w państwowym podatku od nieruchomości z powodu ubytku w komornem wskutek: a) nieściągalności, b) próżnostania, c) pobierania komornego, niższego od przyjętego do podstawy wymiaru i umarzały w ramach zaległości odpowiednią część powyższego podatku we własnym zakresie działania na zasadzie ust. 1 § 100 rozporządzenia wykonawczego z dn. 19. 9. 1934 r. do ordynacji podatkowej w wypadkach, gdy przypadająca do umorzenia kwota nie przekracza zł 1000.

Celem zaś zapobieżenia możliwości ponawiania przez płatników słusznych niejednokrotnie zażaleń, że w niektórych wypadkach mimo wniesienia podań o ulgi władze skarbowe prowadziły nadal postępowanie egzekucyjne celem ściągnięcia zaległości w wymienionym podatku, izby skarbowe winny wydać urzędom skarbowym zarządzenie, aby niezwłocznie po otrzymaniu podań sprawdzały prowizorycznie na podstawie dołączonych podań zestawienie ubytków w komornem — o ile zestawienia te poparte zostały dołączeniem względnie zaofiarowaniem materjałów dowodowych — w jakim stosunku procentowym do ubytku w komornem może być przyznana proszona ulga podatkowa i stosownie do wyniku ograniczały postępowanie egzekucyjne do kwot, należących się niewątpliwie.

Umorzeniu z powyższego tytułu mogą podlegać zaległości w państwowym podatku od nieruchomości nietylko od roku podatkowego począwszy, lecz także i za ubiegłe lata podatkowe, o ile za te lata zaległości istnieją.

Automatyczne obniżenie stawek scalonego podatku przemysłowego.

Samorząd gospodarczy już w okresach ubiegłych zajął stanowisko, iż stawki scalonego podatku przemysłowego aoutomatycznie winny ulegać obniżeniu w takim stopniu, w jakim w myśl przepisów art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym do roku 1937 włącznie obniżona będzie stawka podatku dla obrotów niescalonych, w przeciwnym bowiem wypadku działy produkcji, dla których podatek został scalony, pozbawione byłyby korzyści, jakie w postaci redukcji stawki podatkowej przyniosła nowela z r. 1931. W praktyce jednak uznanie tego postulatu, posiadającego zresztą pełne uzasadnienie ustawowe jak i gospodarcze, nie przybrało zadawalającej formy. Tak np. dopiero z mocą od 18 marca zniżeniu uległa stawka scalonego podatku od cukru (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 116, z dn. 28. III. 1935 r.), podczas gdy w imię zasady automatycznego obniżania stawek obniżka owa nastąpić była winna już z dniem 1 stycznia br.

Poza tem otwarta jest dotychczas sprawa analogicznego obniżenia stopy scalonego podatku dla obrotu cementem, jakkolwiek samorząd gospodarczy dwukrotnie wypowiedział się w tej kwestji wobec Ministerstwa Skarbu za ową zniżką. Wyświetlenie sprawy automatycznego rozciągania dobrodziejstw stopniowego obniżenia stawki podatkowej (art. 7 ustawy) również i na obroty scalone nabiera w obecnych warunkach szczegółowego znaczenia, gdyż liczyć wypada się ze znacznem rozszerzeniem listy artykułów scalonych. Dlatego też Izba Łódzka zaprojektowała zasadnicze wystąpienie Związku Izb w poruszonej sprawie. Zmniejszyłoby to również ilość zastrzeżeń, jakie żywią poszczególne działy przemysłu przeciwko scaleniu m. in. z uwagi na przypuszczenie, iż przy podatku scalonym niepewne przedstawiają się perspektywy stopniowego obniżenia stawki podatkowej, z jakiej automatycznie korzystałyby te same obroty, gdyby w dalszym ciągu nie podlegały scaleniu.

Prowizoryczne ograniczenie egzekucji w wypadkach wniesienia odwołania.

W latach ubiegłych Ministerstwo Skarbu zezwalało w drodze specjalnych okólników naczelnikom urzędów skarbowych na prowizoryczne ograniczenia egzekucji podatku w wypadkach, gdy na skutek wniesionego odwołania Komisja Szacunkowa stawiała wniosek na zmniejszenie wymiaru. Ograniczenie to trwało aż do czasu wydania decyzji na wniesione odwołania i obejmowało kwoty zaproponowane we wnioskach Komisyj Szacunkowych.

Równocześnie z ograniczeniem egzekucji podatku odpowiedniemu ograniczeniu ulegały i zaliczki na następny rok podatkowy.

Uprawnień tych zostały urzędy skarbowe od dłuższego czasu pozbawione, gdyż ostatni okólnik w tej sprawie z dnia 27. VII. 1933 r. L. D. V. 34167/4/33, dotyczący zresztą tylko podatku przemysłowego od obrotu, odnosi się do wymiaru na rok 1932 oraz zaliczek na rok 1933.

Ponieważ ordynacja podatkowa unormowała uprawnienia urzędów skarbowych w przedmiocie owego prowizorycznego ograniczenia egzekucji na nowych i wyższych, niż dotychczas zasadach, Izba Łódzka przychyliła się do opinji, iż pożądanem byłoby rozszerzenie uprawnień, przysługującym w tej mierze władzom skarbowym, w szczególności zaś władzom I-ej instancji. Związek Izb w poruszonej sprawie wystąpił z odpowiednim memorjałem do Ministerstwa Skarbu.

Termin sporządzania bilansów i sprawozdań osób prawnych.

Wobec tego, że rozporządzenie Ministrów: Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 20. 4. 1934 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 27. 10. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84/1933. poz. 623)

o zasadach sporządzania bilansów, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych — weszło w życie z dniem 7. 5. 1934 r. i zastosowanie się do przepisów tegoż rozporządzenia dla większości przedsiębiorstw, niem objętych, a zamykających okresy gospodarcze w terminach od stycznia do końca grudnia 1934 r. włącznie, nastręczałoby wielkie trudności natury technicznej — Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 25. 4. 1935 r. L. D. V. 10283/2/34 wyjaśniło, że zamknięcia roczne, nieodpowiadające powołanym wyżej rozporządzeniom, nie pozbawiają samo przez się ksiąg handlowych mocy dowodowej dla celów podatkowych.

Podatek od lokali.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 2. V. 1935 roku L. D. V. 9342/3/35 wyjaśniło, że na zasadzie p. 2 art. 3 ustawy z dnia 2. 8. 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 76/1934, poz. 718) podatkowi temu nie podlegają budynki fabryczne, przeznaczone na cele przemysłowe, z wyłączeniem budynków mieszkalnych. Użyte wyrazy „na cele przemysłowe" należy rozumieć w ten sposób, iż każdy budynek, o ile jest przeznaczony na cele przemysłowe, a nie jest użytkowany na cele mieszkalne lub na inne cele, jest budynkiem fabrycznym, i tego charakteru nie zmienia ani rozmiar budynku, ani brak w nim silników mechanicznych.

Z powyższego wynika, że na zasadzie powołanego postanowienia ustawowego wolne są od podatku od lokali nietylko budynki fabryczne w potocznem tego słowa znaczeniu, lecz także i budynki specjalnie wybudowane na cele przedsiębiorstw rzemieślniczych, zaopatrzonych w karty rzemieślnicze (np. warsztaty ślusarskie, kuźnie itp.). Powyższą interpretację stosować należy od 1935 r. począwszy za lata zaś ubiegłe w tych wypadkach — gdy na wniesione odwołania nie zapadły jeszcze orzeczenia izb skarbowych.

15% dodatek do podatków: spadkowego i od darowizn.

Dodatek 15%-owy, przewidziany w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 30. III. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 155), będzie pobierany również przy wszelkich bez wyjątku wpłatach na poczet podatku spadkowego lub podatku od darowizn, dokonywanych po dniu 31. III. 1935 r.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych, ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Jeżeli przedsiębiorca budowlany zawarł z właścicielami nieruchomości umowę o zbudowaniu domu mieszkalnego i następnie ten przedsiębiorca celem wykonania owej umowy zawarł z innemi osobami umowy bądź o zakup materjałów budowlanych bądź o wykonanie robót, to do umowy, zawartej między przedsiębiorcą budowlanym a właścicielem nieruchomości, ma zastosowanie uwolnienie od opłat stemplowych, przewidziane w punkcie c) art. 8 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 173), a do określonych wyżej umów, — które przedsiębiorca budowlany zawiera z innemi osobami o zakup materjałów budowlanych lub o wykonanie robót, mają zastosowanie punkty b), c) powołanego art. 8 (L. D. V. 14771/5/35).

W sprawie postępowania władz skarbowych przy wymiarze podatku dochodowego w związku z subskrybcją 3% pożyczki inwestycyjnej.

W związku z przeprowadzaną subskrybcją 3% pożyczki inwestycyjnej Ministerstwo Skarbu wyjaśniło okólnikiem z dnia 17 kwietnia 1935 r., że wysokość subskrybowanych kwot przez poszczególnych płatników państwowego podatku dochodowego nie może w żadnym wypadku służyć powodem do zastosowania względem nich przy wymiarze podatku postanowień art. 98 ordynacji podatkowej.

W sprawie zaliczenia chałupników do stałych pracowników przedsiębiorstwa.

Zdarzają się wypadki, że przedsiębiorstwa, zatrudniające chałupników, nie biorą ich pod uwagę przy wykupywaniu świadectw przemysłowych. W konsekwencji przedsiębiorstwa takie spotykają później odpowiednie kary.

W związku z tem wyjaśniamy, że w myśl § 100 rozp. wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 770 z r. 1934) do robotników zalicza się wszystkich bez wyjątku najemników płci obojga, zarówno zajętych w zakładach przemysłowych, jako też pracujących dla tego zakładu poza jego obrębem, czyli chałupników, co znalazło potwierdzenia zarówno w okólniku Ministerstwa Skarbu z dn. 30 czerwca 1927 r. L. dz. D. P. O. 7619/III, jak i w wyrokach Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Jak z powyższego wynika, stanowisko władz skarbowych w przedmiocie zaliczania chałupników do ogólnej liczby robotników, na podstawie której ustala się właściwą według tej liczby kategorję świadectwa przemysłowego dla danego przedsiębiorstwa, ma pełną podstawę prawną.

Jak należy obliczać podatek od uposażeń przy otrzymywaniu obok perjodycznych dochodów jednorazowego wynagrodzenia.

Na zapytanie jednego z członków, Związek Fabrykantów wyjaśnił powyższą sprawę na przykładach jak następuje:

a) Jeżeli pracownik pobierający 500 zł miesięcznej pensji, odebrał **równocześnie z pensją** jednorazowe wynagrodzenie w wysokości 2000 zł, wtenczas te 2000 zł dolicza się do jego perjodycznego rocznego dochodu 6000 złotych (12×500) i wypośrodkowuje się stopę procentową podatku tj. 3,6%. Podatek państwowy za dany miesiąc uczyni 3,6% od 500 zł + 2000 złotych t. j.

od 2500 zł = ...	90 zł
2% dodatku kryzysowego	50 zł
3% podatku komunalnego	75 zł
	215 zł

b) Jeżeli zaś gratyfikacja 2000 zł wypłaconą została **nie równocześnie z pensja**, a w ciągu miesiąca, natenczas oblicza się podatek oddzielnie od samej gratyfikacji 2000 złotych. Celem wypośrodkowania stopy procentowej, dolicza się tę gratyfikację do perjodycznego rocznego dochodu 6000 zł i oblicza się 3,6% od samej gratyfikacji 2000 zł co uczyni . . . . 72,— zł

2% dodatku kryzysowego	40,— zł
3% podatku komunalnego	60,— zł
	172 zł

Na tem kwestja podatkowa jest załatwoną, ponieważ dochód roczny nie przekroczył 10.000,— zł.

Nowe rozporządzenie ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr. 24/35, ma na myśli wypadki, w których wynagrodzenie pracownika **przekracza** rocznie 10.000 zł i nakłada obowiązek potrącania przez pracodawcę różnicy podatku. Podajemy to na następujących 3-ch przykładach:

Przykład I.:

Pracownik otrzymuje stałe wynagrodzenie po 500 złotych miesięcznie, tj. 6000,— zł rocznie. Podatek wynosi zatem od 12×500 tj. 6000,— zł 3,1%

czyli	186,— zł
1% dodatek kryzysowy od 6000,— zł . . .	60,— zł
3% podatek komunalny od 6000,— zł . .	180,— zł
rocznie razem . .	426,— zł

Przykład II.:

Ten sam pracownik odebrał w grudniu równocześnie z pensją, 6.000,— zł jednorazowego wynagrodzenia. Miał więc w grudniu przy jednej wypłacie 6.500,— zł i od tej kwoty zapłacić winien podatek z dodatkami w ten sposób, że do jego perjodycznych miesięcznych dochodów po 500,— zł tj. rocznie 6000 zł, dolicza się jednorazowe wynagrodzenie 6000 zł i wypośrodkowuje się skalę podatkową od ogólnego rocznego dochodu 12.000 zł wynoszącą 4,9%. Płaci więc podatek za grudzień:

4,9% podatku państwowego od 6.500 zł .	318,50 zł
3% dodatku kryzysowego od 6.500 zł . .	195,— zł
3% podatku komunalnego od 6.500 zł . .	195,— zł
razem . .	708,50 zł

Ponieważ za uprzednie 11 miesięcy zapłacił podatek od uposażeń miesięcznie od 500 zł razem 5500 zł i to:

3,1% podatku państwowego . .	170,50 zł	
1% dodatku kryzysowego . .	55,— zł	
3% podatku komunalnego . .	165,— zł	390,50 zł
wynosi podatek rocznie razem: . .		1099,— zł

Przykład III.:

Jeżeli ten sam pracownik odebrał gratyfikację 6000 złotych w ciągu miesiąca, **więc nie razem z pensją**, natenczas należy potrącić mu podatek tylko od samej gratyfikacji przy wypośrodkowaniu stopy procentowej, mianowicie 6000 zł plus perjodyczny dochód roczny 6000 zł razem 12.000 zł. Oblicza się przeto:

4,9% podatku państwowego od 6000 zł . .	294,— zł
3% dodatku krzyzowego od 6000 zł . . .	180,— zł
3% podatku komunalnego od 6000 zł . . .	180,— zł
razem . .	654,— zł

Ponieważ pracownik płaci od perjodycznej pensji 500,— zł podatek od uposażeń t. j.:

12 × po 15,50 zł pod. państw. (stopa 3,1%)	186,— zł	
12 × po 5 — zł dod. kryzys. (stopa 1%)	60,— zł	
12 × po 15,— zł pod. komun. (stopa 3%)	180,— zł	426,— zł
roczny podatek uczyni razem: . .		1080,— zł

Według przepisów obecnych (nowela do ustawy o podatku dochodowym z dnia 18. III. 35 r., Dz. U. 24, poz. 162), obowiązujących po raz pierwszy przy poborach wypłaconych w kwietniu 1935 r., należy obliczyć podatek od uposażeń, o ile łączne wynagrodzenie roczne przekracza 10.000,— zł w sposób następujący:

Zlicza się całoroczny dochód, co uczyni w tym wypadku 12.000,— zł. Po wypośrodkowaniu stopy procentowej tj. 4,9% oblicza się roczny podatek od 12.000 złotych, który uczyni:

4,9% podatku dochodowego	588,— zł
3% dodatku kryzysowego	360,— zł
3% podatku komunalnego	360,— zł
razem . .	1308,— zł

i ta kwota winna być zapłaconą.

Ponieważ przy obliczeniach (przykład II i III) wypada niższa suma podatkowa, należy pracownikowi najpóźniej przy wypłacie pensji za grudzień, potrącić stwierdzoną różnicę i wpłacić do Kasy Skarbowej.

Zasadnicze warunki korzystania z nowych ulg podatkowych.

Nowe ulgi podatkowe, wprowadzone rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 15 kwietnia 1935 r. (Dz. U. Nr. 29, poz. 225), winny być przyznane płatnikom z urzędu tj. urzędy skarbowe powinny odpowiednie umorzenia i odroczenia same przeprowadzić w swych księgach.

Do płatników jednak należy sprawdzić, czy posiadają przepisane warunki uzyskania ulg i postarać się, aby w wyznaczonych terminach warunkom tym uczynić zadość.

Te zasadnicze i ważne warunki, bez dopełnienia których przyznanie ulg nie nastąpi, są następujące:

1. Płatnik musi mieć zapłaconą w czasie od 1. 4. 1934 do 31. 3. 1935 na podatek, w którym są zaległości, conajmniej taką sumę, jaka została mu w księgach urzędu przepisana w tym okresie od 1. 4. 1934 do 31. 3. 1935, czyli jaka mu w tym okresie została wymierzona.
2. Jeżeli płatnik korzysta już w danym podatku z ulgi na podstawie rozporządzenia z dnia 25. 11. 1933 (Dz. Ust. Nr. 94, poz. 731), czyli otrzymał rozłożenie zaległości na raty z ewentualnem umorzeniem 25% — będzie mógł korzystać z dalej naogół idących ulg nowego rozporządzenia, jeśli **do 15 maja 1935** wniesie do urzędu skarbowego podanie z zawiadomieniem, że rezygnuje z ulg, przyznanych według rozporządzenia z dnia 25. 11. 1933, gdyż pragnie korzystać z ulg, przewidzianych nowem rozporządzeniem z dnia 15. 4. 1935 r.

Jeżeli więc ktoś ma wątpliwości, czy pierwszy warunek posiada, winien bezzwłocznie prosić w kasie swego urzędu skarbowego o poinformowanie, czy ma zapłaconą w czasie od 1. 4. 1934 do 31. 3. 1935 równowartość przypisanego mu w tym okresie podatku, a gdyby cała ta równowartość nie była zapłacona, należy brakującą kwotę w całości dopłacić **bezwarunkowo do dnia 1 czerwca 1935 r.**

Zaleca się wreszcie, aby płatnicy po przeprowadzonej akcji przyznawania ulg, a więc przypuszczalnie w czerwcu br. sprawdzili w kasach, czy zostały im przyznane przysługujące ulgi, a następnie pilnowali terminowego płacenia nowowymierzanych podatków bez egzekucji, gdyż od tego zależy odroczenie nieumorzonych zaległości aż do 31. 3. 1938 r. i skreślenie ich w tymże czasie w 70%.

Józef Wanke.

Sprawy socjalne.

Rejestracja uczniów przemysłowych i handlowych.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu ponownie przypomina o ciążącym na wszystkich przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych obowiązku rejestrowania w Izbie umów o naukę uczniów.

W biurze Izby nabyć można drukowane wzory umów zawierające główne postanowienia prawa przemysłowego, dotyczące umów o naukę w przemyśle i handlu.

Izba z naciskiem podkreśla, że obowiązek rejestracji uczniów w Izbie przemysłowo - handlowej wynika z prawa przemysłowego i nierejestrowanie umów podlega sankcojm karnym, przewidzianym w art. 126 tegoż prawa (grzywna do 1000 zł i areszt do dni 14) oraz w art. 6 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 15. VII. 1927 r. o Izbach przemysłowych (grzywna do 300 zł).

Niezależnie jednak od tego, że rejestracja umów stanowi obowiązek przez prawo przewidziany, Izba podkreśla, że sporządzenie umowy na piśmie oraz jej zarejestrowanie leży w bezpośrednim interesie zarówno przedsiębiorstwa, jak uczniów. Pomijając nawet kwestję należytego unormowania stosunku nauki i obustronnych praw i obowiązków należy zaznaczyć, że przedsiębiorstwo, które zarejestrowało umowy o naukę uczniów korzysta z następujących udogodnień:

a) uczniów zatrudnionych na podstawie zarejestrowanej w Izbie umowy nie wlicza się do ogólnej liczby zatrudnionych w przedsiębiorstwie pracowników, co wpływa na wysokość kategorji świadectwa przemysłowego;

b) w zakresie ubezpieczenia robotniczego na zasadzie ustawy o ubezpieczeniu społecznem: uczniowie przemysłowi odbywający naukę na podstawie zarejestrowanej umowy nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego a winni być ubezpieczeni tylko w zakresie ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego.

Izba wzywa wszystkie przedsiębiorstwa, które niedopełniły dotychczas obowiązku rejestracji, do zgłoszenia umów do dnia 15 maja 1935 r. Po tym terminie Izba zwróci się do odpowiednich organów celem przeprowadzenia kontroli, czy przedsiębiorstwa dopełniły powyższego obowiązku.

O uregulowanie spłaty zaległości wobec zakładów Ubezp. Społ. i Samorządów.

Znowelizowana ustawa o ulgach w spłacie zaległości podatkowych — jak wiadomo — objęła również zaległości w daninach samorządowych i opłatach na rzecz ubezpieczeń społecznych. Słuszność tego posunięcia jest oczywista. Uregulowanie sprawy zaległości musiało objąć wszystkie te 3 dziedziny i to w sposób jednolity. To jednolite ustawowe potraktowanie zaległości w podatkach, w daninach samorządowych i opłatach na rzecz ubezpieczeń społecznych, nie znajduje niestety równoległego traktowania jeśli chodzi o wprowadzenie w życie przepisów ustawy we wszystkich trzech dziedzinach. Rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie zaległości podatkowych już się ukazało. Natomiast rozporządzenia w sprawie zaległości w daninach samorządowych i opłatach ubezpieczeniowych dotychczas niema. Wprawdzie znajdują się one podobno w opracowaniu, ale smutne doświadczenia, szczególnie w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, powodują obawy, że ukazanie się rozporządzenia może nastąpić nieprędko. Wszak rozporządzenie do poprzedniej ustawy dotyczącej zaległości w instytucjach ubezpieczeń społecznych dotychczas się nie ukazało. Brak tych rozporządzeń powoduje m. in. fakt energicznego i bezwzględnego ściągania zaległości przez samorządy i zakłady ubezpieczeń społecznych, które usiłują przed ukazaniem rozporządzenia wyciągnąć co się da. I nie pomogą tu okólniki wewnętrzne Ministerstwa Opieki Społecznej. Należy dodać, że dzieje się to ze szkodą dla Skarbu Państwa, który zrezygnował z poważnych sum, gdy samorządy i zakłady ubezpieczeń ściągają stare należności. Brakujące rozporządzenia winny się jaknajprędzej ukazać.

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe należy się tylko wówczas, jeżeli władze powołane do tego, udzieliły zezwolenia na pracę w godzinach nadliczbowych, pozatem powstać może dla pracownika tylko pretensja w razie niesłusznego wzbogacenia się pracodawcy jego pracą (1. III. 34. C. II. Rw. 1893/33).

Zmiana charakteru umowy.

Niema podstawy do wniosku, aby z umowy o pracę na próbę, rozwiązanej w pewnej dacie, mogło powstać uprawnienie, które miałoby zastosowanie do pracy w okresie działania zawartej następnie przez strony umowy nowej, odrębnego typu, mianowicie umowy na czas nieokreślony. Jeżeli zatem powód przyjęty został na okres próbny w charakterze pracownika umysłowego, to następnie po ekspiracji tej umowy nie sprzeciwia się temu zawarcie z nim nowej umowy na czas nieokreślony, już jako pracownikiem fizycznym (17. V. 33. C. I. 2939/32. Zb. Orz. Nr. 41/34).

Urlopy.

Nie skorzystanie przez pracownika z urlopu z innej przyczyny, aniżeli z racji choroby, powoduje utratę

prawa do urlopu w danym roku kalendarzowym, co zatem idzie również prawa do wynagrodzenia za czas urlopu (7. IX. 33. C. I. 165/32. Zb. Orz. Nr. 213/34).

Pojęcie chałupnika.

Chałupnikiem może być nawet taki pracownik, który produkuje z własnego materjału. Zasadniczą cechą chałupnika stanowi osobiste wykonywanie pracy na rzecz przedsiębiorstwa. Chałupnik może korzystać z pomocy osób, oddanych mu do nauki, nie tracąc przez to cech chałupnika. Osoba, która czerpie zyski z pracy innych i pełni przeważnie funkcje kierownicze, nie może być uważana za chałupnika. (23. XI. 33. C. I. 1435/34. Zb. Orz. Nr. 402/34).

Handel zagraniczny.

Nowy system stosowania zniżek celnych.

Z uwagi na potrzebę uproszczenia systemu stosowania zniżek celnych i odciążenia przemysłu od nadmiernych formalności, związanych z załatwianiem podań o zniżki celne przez władze centralne, Ministerstwo Skarbu wydało ostatnio rozporządzenie (Dz. U. R. P. Nr. 32, z dnia 1 maja 1935 r.), na mocy którego niektóre kompetencje w tej sprawie przeszły na Izby Przemysłowo - Handlowe. I tak w odniesieniu do szeregu niewyrabianych w kraju surowców i półfabrykatów, sprowadzanych do celów przemysłowych, nie są już obecnie wymagane pozwolenia Ministerstwa Skarbu. Urzędy Celne upoważnione są do dokonywania odpraw, z zastosowaniem ceł zniżonych, na podstawie zaświadczeń Izb Przemysłowo - Handlowych, właściwych terytorjalnie dla danego zakładu przemysłowego. Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 maja 1935 r.

Sposób regulowania należności za towary importowane z Niemiec.

Wobec nieporozumień, jakie nastręczają się przy regulowaniu należności za towary importowane z Niemiec, na zasadzie informacyj Polskiej Ambasady w Berlinie wyjaśniamy, że niemieckie władze dewizowe uznają tylko dewizy, jako prawny środek płatniczy za eksport.

Niema wprawdzie zakazu płacenia markami w banknotach ani przewożenia, czy też przesyłania ich do Niemiec, jednakże nie wolno ani eksportowi niemieckiemu przyjąć zapłaty za towar inaczej jak w dewizach, ani też władzom niemieckim dysponować w jakikolwiek sposób banknotami markowemi, nadesłanemi z zagranicy, chyba tylko przez złożenie ich na zamknięte konto (Sperrkonto), a zatem zamrożenie.

W tym stanie rzeczy banknoty markowe, nadesłane z zagranicy nie tylko nie są uznawane w Niemczech w żadnej formie za środek płatniczy, posiadający prawną moc umarzania długów z tytułu obrotu towarowego, lecz także nie są zwracane firmom zagranicznym choćby te ostatnie wybrały ten sposób zapłaty w dobrej wierze.

W sprawie przedawnienia roszczeń Skarbu Państwa o uiszczenie niedoborów i należności celnych.

W związku z postanowieniami art. 123 prawa celnego, dotyczącemi roszczeń Skarbu Państwa o uiszczenie niedoborów i należności celnych (Dz. U. R. P. Nr. 84 z 1933 r. poz. 610) Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, iż z uwagi na to, że artykuł ten nie rozróżnia przedawnienia wymiaru od przedawnienia ściągania, należy przyjąć, że okres roczny przedawnienia dotyczy zarówno wymiaru, jak i samego ściągnięcia należności lub niedoborów celnych.

Przedawnienie roszczeń Skarbu Państwa przerywa każda czynność zmierzająca do ściągnięcia i podana do wiadomości stronie i wówczas bieg przedawnienia liczy się na nowo od każdej ostatniej czynności urzędowej.

Komunikacja

Nowy rozkład jazdy pociągów pasażerskich.

Z dniem 15 bm. wchodzi w życie nowy rozkład pociągów pasażerskich, podany do publicznej wiadomości w plakatach ściennych i w Urzędowym Rozkładzie Jazdy. Ze względu na większe uelastycznienie ruchu pasażerskiego i dostosowanie go do zmiennych potrzeb sezonów w ciągu roku, rozkład jazdy będzie zmieniany 4 razy do roku. W związku z tem urzędowy rozkład jazdy będzie też wydawany czterokrotnie z ważnością wyłącznie na następujące okresy: letni 15. 5.—1. 9. jesienny 2. 9.—13. 12, zimowy 14. 12.—1. 3. i wiosenny 2. 3.—14. 5.

Przyjmowanie telegramów w pociągach.

Ministerstwo Komunikacji podaje do wiadomości, że w pociągach ekspresowych, pośpiesznych i pasażerskich dalekobieżnych wprowadzono przyjmowanie telegramów krajowych i zagranicznych.

Telegramy nadawane w pociągu przyjmować będą konduktorzy. Nie mogą one zawierać więcej, niż 14 wyrazów (łącznie z adresem i podpisem).

Za telegram nadany w pociągu będzie pobrana należność, składająca się z ryczałtowej opłaty według taryfy telegraficznej za 14 wyrazów i specjalnej dopłaty manipulacyjnej w kwocie 50 groszy.

Formularze telegramów tych będą wydawali konduktorzy na żądanie podróżnych bezpłatnie z równoczesnem pobieraniem należności za telegram.

Różne.

W sprawie przyjmowania obligacyj 6% Pożyczki na kaucje i wadja.

W sprawie przyjmowania obligacyj 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 6 maja 1935 r. ustaliło co następuje:

1) Obligacje 6% Pożyczki Narodowej mogą być przyjmowane od pierwonabywców tj. od osób, na imię których są wystawione lub od osób, które nie będąc pierwonabywcami, otrzymały zezwolenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej na przelew obligacyj na swoje imię.

2) Przy składaniu obligacyj 6% Pożyczki Narodowej na kaucje lub wadja mają być one zaopatrzone podpisem posiadacza in blanco umieszczonym na obligacji w miejscu przeznaczonem na przelewy.

3) W razie trwania umowy obligacje 6% Pożyczki Narodowej nie mogą być użyte na wymianę dotychczasowych zabezpieczeń złożonych w innych papierach wartościowych wzgl. w gotówce złożonej do dnia 28 września 1933 r. tj. do czasu otwarcia subskrypcji 6% Pożyczki Narodowej. Zabezpieczenia gotówkowe zło-

żone po dniu 28. IX. 1933 r. można wymienić na obligacje 6% Pożyczki Narodowej. Książeczki oszczędnościowe należy traktować na równi z gotówką.

4) W razie zawierania formalnie nowej umowy, która jednak w istocie jest przedłużeniem umowy poprzedniej, obligacje 6% Pożyczki Narodowej nie mogą być użyte na wymianę zabezpieczeń poprzednich, złożonych w innych papierach wartościowych względnie w gotówce (książeczce oszczędnościowej) złożonej przed 28. IX. 1933 r. mogą być natomiast użyte na wymianę poprzednich zabezpieczeń, złożonych w innej formie jak naprzykład w bankowych listach gwarancyjnych, w wekslach itp.

5) Ograniczenia zawarte w p. 3 i 4 nie mają zastosowania, gdy zachodzi potrzeba wymiany obligacyj pożyczek państwowych, z powodu wylosowania ich do umorzenia lub z powodu wylosowania premji na numer obligacji złożonej tytułem zabezpieczenia; w tych przypadkach na uzupełnienie kaucji (wadja) w związku z wycofaniem (zrealizowaniem) obligacyj wylosowanych magą być przyjmowane również obligacje 6% Pożyczki Narodowej.

6) Gdy w wyniku niedotrzymania warunków i postanowień umownych Skarb Państwa poszukiwać będzie na obligacjach 6% Pożyczki Narodowej, znajdujących się w depozycie swych szkód i strat Komisarz Generalny udzielać będzie każdorazowo zezwolenia na dokonanie przelewu tych obligacyj.

7) W myśl obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 lipca ub. r. (Monitor Polski Nr. 155, poz. 205) mają być przyjmowane obligacje 6% Pożyczki Narodowej jako kaucje i wadja według kursu 75 za 100.

Okólniki Ministerstwa Skarbu z dnia 20 lipca 1934 r. L. D. III. 12426/3/34, z dnia 12 października 1934 r. L. D. III. 16610/3/34 i z dnia 16 stycznia 1935 r. L. D. III. 19931/3/34 tracą moc obowiązującą.

W sprawie kar administracyjnych.

Minister Spraw Wewnętrznych wydał okólnik do Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów, w którym zwraca uwagę na liczne skargi napływające w związku ze stosowaniem kar administracyjnych, przypominając z naciskiem poprzednie okólniki wydane w tej sprawie. Minister podkreśla, że kary administracyjne winny mieć charakter wychowawczy a nie jedynie karno - represyjny. W związku z tem nie należy nakładać kar, gdy chodzi o uchybienie drobne, nie wynikające ze złej woli, lecz z niedopatrzenia lub z nieznajomości przepisów. W tych wypadkach winny być stosowane zwykłe ostrzeżenia.

Dalej Minister Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na przesadną wysokość kar, szczególnie administracyjnych. W każdym poszczególnym wypadku winny być brane pod uwagę warunki materjalne osoby karanej, aby grzywna zastosowana nie była obciążeniem nadmiernem w stosunku do jej sytuacji finansowej.

Poza tem rozprawy administracyjne powinny być prowadzone tak, aby jaknajmniej czasu zabierać osobom zainteresowanym i urzędom, natomiast kary nałożone z uwzględnieniem tych wszystkich okoliczności muszą być bezwzględnie realizowane i grzywny ściągane.

Umorzenie zaległości sądowych.

Minister Sprawiedliwości wydał rozporządzenie w sprawie umarzania zaległych w postępowaniu cywilnem, należnych skarbowi kosztów sądowych. Chodzi o prawomocnie ustalone koszty, których dłużnik, mimo wezwania nie uiścił.

Jeżeli natychmiastowe ściągnięcie należnych kosztów groziłoby zbyt ciężkiemi skutkami dłużnika, zapłata może być rozłożona na raty lub odroczona najwyżej do 2 lat. Kwota poniżej 10 zł nie może być rozłożona na raty. Zaległe koszty sądowe, które mimo rozłożenia na raty lub odroczenia zapłaty nie zostały uiszczone, mogą być umorzone w całości lub w części, jeżeli egzekucja była bezskuteczna, a dłużnik wykaże urzędowym dokumentem, że nie posiada żadnego majątku i że egzekucja pozbawi go jedynego źródła dochodów.

Umarza się z urzędu zaległości z przed 2 lat. O rozłożeniu na raty rozstrzygają przy zaległości do 300 zł prezes Sądu Apelacyjnego, ponad 300 zł minister sprawiedliwości.

Komunikat Komitetu Gmachu Muzeum Przemysłu i Techniki.

Komitet Budowy Gmachu Muzeum Przemysłu i Techniki, pozostający pod Najwyższym Protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i popierany przez kierownicze czynniki rządowe oraz czołowych reprezentantów ugrupowań społeczno - gospodarczych — rozpoczął akcję zbiórki ofiar w gotówce, materjałach budowlanych i różnych papierach procentowych.

Akcję naszą, której założenia programowe i wytyczne sformułowane są w osobnej odezwie, możemy doprowadzić do celu jedynie przy czynnym współdziałaniu całego społeczeństwa, do którego skierowujemy nasz apel. W tej liczbie zwracamy się do przemysłu, którego Muzeum Przemysłu i Techniki, jako placówki popularyzującej ideę rozwoju przemysłowego w najszerszych kołach społeczeństwa, nie może być i nie jest napewno obojętny. Świadczy o tem przychylne ustosunkowanie się do naszej akcji ze strony czołowych organizacyj społeczno - gospodarczych, które stwierdziły, że przemysł, dysponując ograniczonemi środkami musi przestrzegać hierarchji celów, które popiera, w hierarchji zaś tej na pierwszy plan wysuwa się dziś Muzeum Przemysłu i Techniki.

Komitet i popierające go miarodajne czynniki rządowe liczą na to, że na liście ofiarodawców nie zbraknie żadnego przedsiębiorstwa przemysłowego.

Wdzięczni będziemy WPanom za przychylne rozpatrzenie naszej prośby przy rozdziale środków, któremi dysponować będą z okazji zakończenia roku operacyjnego.

Równocześnie pozwalamy sobie uprzejmie zawiadomić WPanów, że na mocy decyzji ostatniego Walnego Zebrania Muzeum P. i T., które się odbyło dnia 22-go marca 1935 r. pod przewodnictwem Podsekretarza Stanu Prof. K. Chylińskiego, postanowiono przyznawać tytuł „członka założyciela" tym ofiarodawcom, którzy wpłacili na Fundusz Budowy Gmachu zł 15 tysięcy (osoby prawne), wzgl. zł 3 tysiące (osoby fizyczne).

Dziękując zgóry i oczekując łaskawej możliwie odwrotnej odpowiedzi, pozostajemy

z poważaniem

Inż. C. Klarner — Prezes Komitetu Budowy

Inż. K. Jackowski — Dyrektor Muzeum P. i T.

Dewaluacja guldena gdańskiego a opłaty portowe.

Rada portu w Gdańsku zwaloryzowała z ważnością od 2 maja br. obowiązujące dotychczas stawki opłat, podwyższając je w tym samym stosunku w jakim został, zdewaluowany gulden gdański. W ten sposób stawki te zgodnie z umowami polsko - gdańskiemi ponownie zrównano z opłatami pobieranemi w porcie gdyńskim.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.